

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do domu 4-80 — z dostawą 5-30 — Zamiejscowa miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30 — Zagranicą 7-00 zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

CENA NUMERU 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: pl. Smolki 3. I. p.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Troska o całość.

Wybory angielskie, jak wiadomo, nie dały żadnej partii bezwzględnej większości w parlamencie, a rządy dostały się w ręce stronnictwa relatywnie najsilniejszego, to jest Partji Pracy. Rząd nowy, teoretycznie biorąc, zależny jest od poparcia liberałów a stosunki między przywódcami obu stronnictw, między Mac Donaldem i Lloydem Georgiem, już od dłuższego czasu nie są najlepsze. Przypuszczano, że konserwatyści zechcą się mścić z powodu poniesionej klęski, że liberałi będą intrygować i wyzyskiwać swoją pozycję języczką u wagi i że wreszcie rząd Partji Pracy wystąpi z programem tak radykalnym w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej, że zmusi niejako większość Izby gmin do wywołania przesilenia rządowego. Zwłaszcza prawicowa prasa francuska, a przede wszystkim »Le Temps«, tak bardzo zawsze ogłędne w kwestiach polityki zagranicznej, codziennie zapowiadała nieunikniony kryzys rządowy.

Tymczasem przepowienie te, jak to się nieraz dzieje z prorocztwami, nie mają ochoty się sprawdzić. Niema mowy o żadnych kataklizmach w życiu wewnętrznym Anglii i o żadnych radykalnych eksperymentach. Wewnętrzne walki partyjne zgoła się nie zastrzyły, raczej przeciwnie, wykazują tendencję do złagodzenia się. Ministrowie socjalistyczni z równą pedanterją spełniają wszystkie obowiązki swoje reprezentacyjne, ustalone przez wiekową tradycję, jak to czynili ich konserwatywni poprzednicy. Stosunek między koroną a gabinetem utrzymany jest w formach pełnych szacunku i wzajemnego zaufania.

Rząd Partji Pracy każdym swoim krokiem podkreśla, że nie uważa się za rząd partji, lecz za rząd państwa, że dba o utrzymanie ciągłości politycznej i że na tej tylko platformie myśli przeprowadzać częściowe zmiany i reformy. W dziedzinie polityki zagranicznej podnoszą się one do mocniejszego związania się z Ligą Narodów i Trybunałem haskim, do przyspieszenia ewakuacji Nadrenji i do nawiązania stosunków ze Sowiecami. Ale rząd Partji Pracy podkreśla z góry i ostudza w ten sposób zbyt gorące nadzieje, tak niemieckie, jak i sowieckie, że w sprawie Nadrenji postępować będzie w porozumieniu z Francją i Belgją, a o ile chodzi o stosunki ze Sowiecami, to w mocy pozostanie założenie, że Moskwa nie śmie się wtrącać do wewnętrznych stosunków angielskich.

To samo umiarkowanie i ten sam realizm cechują stosunek rządu angielskiego do najważniejszego wewnętrznego problemu, do walki z bezrobociem. Badanie wydajności poszczególnych gałęzi przemysłu, wysiłki w kierunku ich modernizacji, wzmocnienie węzłów ekonomicznych łączących Anglię z dominiami i kolonjami, oto poszczególne punkty tego realnego, ostrożnego i konkretnego programu, który wśród innych partyj nie wywołał zgoła zaniepokojenia. A to wszystko sprawia, że trosce o całość, która przyswieca działalności partji rządowej i jej ministrów, odpowiada ta sama troska, widoczna w akcji partyj opo-

Nieznane losy samolotu „Untin Bowler“.

Nie przybył on w oznaczonym czasie do celu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Z Londynu donoszą: Mimo, że warunki atmosferyczne nad Labradorem i północną częścią oceanu atlantyckiego nie uległy poprawie, załoga samolotu »Untin Bowler« zdecydowała się wyruszyć w dalszą drogę. Wczoraj o godz. 8.30 nastąpił start z miejscowości Great-hawle. Lotnicy skierowali się na wschód, ku przylądkowi, leżącemu u wschodniego wejścia do cieśniny Hudsonskiej, z zamiarem lądowania w miejscowości Port Burwell. Radjostacja w Elgui i w stanie Illinois przychwyciła popołudniu szum motoru le-

ącego samolotu. Po chwili kontakt z samolotem został zerwany i nie można go było już nawiązać. Przebieżenie do Port Burwell wynosi w linii powietrznej około 600 mil. Gdyby lotnicy nie napotkali na nieprzewidziane przeszkody, powinni byli znaleźć się w Port Burwell po 8 godzinach lotu, czyli około 4 popołudniu. Do tej chwili nie sygnalizowano jednak z jakiegokolwiek miejscowości przybycia samolotu. Należy przypuszczać, że natrafił on w drodze na nieprzewidziane przeszkody.

Emigracja rosyjska w Berlinie utworzyła tajną organizację wojskową.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Wczorajsze piśmie niemieckie wystąpiły z rewelacjami o działalności tajemniczej rosyjskiej organizacji wojskowej w Niemczech. Na czele tej organizacji stoi znany z procesu Orłowa b. generał rosyjski Lampe, który w życiu cywilnym zarabiał na utrzymanie jako statysta filmowy. Organizacja ta prowadzi ewidencję wszystkich byłych oficerów armji carskiej, którzy wyemi-

growali z Rosji, oraz posiada wydział operacyjny i informacyjny. Członkowie tego emigracyjnego »sztabu generalnego« w Berlinie utrzymują się, zarabiając na życie jako pomocnicy handlowi, szoferzy i statysty. Już przed rokiem policja berlińska przeprowadziła rewizję w biurach tej organizacji, jednakże niczego konkretnego nie przychwyciono.

Na najbliższym posiedzeniu Kominternu rozważana będzie sprawa propagandy komunist. w Polsce.

Moskwa, 8 lipca. (AW.) W najbliższym czasie ma się odbyć posiedzenie komitetu Kominternu, zwoływane w związku z »czerwonym dniem«, jaki ma się odbyć 1 i sierpnia. Na porządku dziennym sprawy strategii i taktyki komunizmu w kapitalistycznych i kolonialnych krajach. Jednocześnie Komintern zajmie się zagad-

nieniem propagandy komunistycznej w Polsce. Z powodu zebrania Kominternu, znany komunista Feliks Kon oświadczył przedstawicielom prasy, że w obecnej chwili postanowienia generalnego sztabu światowej rewolucji, jakim jest Komintern, nie mogą mieć wielkiego wpływu na bieg wypadków w najbliższej przyszłości.

Nowe wyroki śmierci w Sowieciech.

Moskwa, 7 lipca. (PAT.) Organ czerwonej armji »Krasnaja Zwiezda« donosi, że w okręgu mohylowskim, na Białorusi odbył się sąd nad 26 osobami z kategorii t. zw. rewolucyjnych szkodników, które miały występować

przeciw kolektywizacji reformy rolnej i samoopodatkowaniu. 7 osób skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie, 2 uniewinniono, pozostałych zaś skazano na więzienie od 5 do 10 lat.

zycyjnych, a przede wszystkim konserwatystów.

Konserwatyści z uznaniem jawnym witają umiarkowanie, jakiego dowody daje nowy rząd i podkreślają, że ani im w głowie wywołać rychłe przesilenie rządowe, szkodliwe dla państwa, a nie mogące przynieść pożytku i partji. Oświadczenia, że opozycja ich będzie lojalna i że dadzą czas rządowi do sprecyzowania swego planu działania i do zarysowania praktycznego najważniejszych jego punktów. I Lloyd George, mimo swego zamiłowania do demagogii i intryg, musi się zachowywać spokojnie, gdyż widzi, że manewry jego nie miałyby widoków powodzenia i że mogłyby się zakończyć przejściem części jego zwolenników do szeregów partji pracy. Z jednego tylko punktu programu rządowego może być specjalnie zadowolony, a to z za-

powiedzi reformy wyborczej, która jednak nie będzie się zgoła opierała na proporcjonalności, lecz w najlepszym razie wprowadzi wybory ściślejsze, względnie t. zw. głosy ewentualne, to znaczy, że wyborca po nazwisku kandydata, na którego głosuje, wymieni nazwisko drugie na wypadek, gdyby jego kandydat nie uzyskał mandatu.

Byt rządu partji pracy, nie posiadającej większości bezwzględnej, jest zapewniony na szereg miesięcy, a może i na dłużej. Tam, gdzie wszystkim czynnikiem chodzi o dobro całości, tam niema gwałtownych przemian ani skoków, lecz postępek i reformy wzrastają organicznie w przeszłość i tradycję, a terażniejszość jest stopniem, wiodącym ewolucyjnie z przeszłości w przyszłość.

ZWŁOKI GEN. BEMA SPOCZĘŁY W MAUZOLEUM.

Tarnów, 8 lipca. (PAT.) W sobotę o godz. 7-ej rano nastąpiło złożenie trumny ze szczątkami gen. Bema w sarkofagu w mauzoleum. Dla wykonania tej pracy wybudowano odpowiednie rusztowanie do wierzchołka mauzoleum, poczem trumnę przy pomocy dźwigów wciągnięto na wysokość sarkofagu. Po złożeniu jej w sarkofagu, ścianę boczną zamurowano. W czasie składania trumny w sarkofagu kompanja piechoty, ustawiona przed mauzoleum, oddała honory wojskowe.

ULITZ CHCE PRZECIAGNAĆ ROZPRAWĘ.

Katowice, 7 lipca. (PAT.) Były poseł Ulitz, którego rozprawa wyznaczona została na dzień 23 lipca, wniósł onegdaj do sądu świadectwo lekarskie, iż przez 6 tygodni nie będzie zdolny do stawienia się na rozprawę sądową. Sąd zarządził zbadanie stanu zdrowia Ulitza.

PRZEWIDYWANIA MAC DONALDA.

Londyn, 7 lipca. (PAT.) Przemawiając w Durhan, premier Mac Donald powiedział: Rząd nie chce całego swego programu przedkładać parlamen-towi w czasie jednej tylko sesji, ponieważ liczy, że przetrwa jeszcze pięć innych sesji a może jeszcze i dalszych pięć.

WALKI ZE STRAJKUJĄCYMI.

Wiedeń, 7 lipca. (PAT.) »United Press« donosi z Nowego Orleanu, że wczoraj miały tam miejsce walki policji ze strajkującymi tramwajarzami, którzy zaatakowali władze tramwajowe z powodu zatrudnienia łamistraków. Tramwajarze podłożyli ogień celem wzniesienia pożaru. Policji udało się rozpedzić demonstrantów, przyczem doszło do starć, w wyniku których po obu stronach są ciężko ranni. Przypuszczają powszechnie, że gubernator ogłosi stan oblężenia w Nowym Orleanie. Obecnie po mieście kursują wozy tramwajowe, w których znajdują się policjanci uzbrojeni w karabiny maszynowe.

ZAGADKOWE MORDERSTWO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Wczoraj wieczorem dokonano w zagadkowych okolicznościach morderstwa rabunkowego przy ul. Wspólnej 40, gdzie znaleziono w mieszkaniu zwłoki niejakiego Wł. Czermińskiego, liczącego 70 lat, b. kontrolora Państw. Zakł. Graficznych. Był on znany jako kapitalista, obracający większymi sumami, kupował majątki ziemskie i t. d. Morderstwa dokonano przez poderżnięcie gardła brzytwą. Władze prowadzą dochodzenia.

ANGLJA OBSTAJE PRZY LONDYNIE.

Londyn, 8 lipca. (PAT.) Rząd angielski wystosował do rządu francuskiego notę, w której oświadcza, że nadal podtrzymuje swe stanowisko co do zwołania w najbliższym czasie konferencji ministrów do Londynu.

Bankructwo komunizmu na Zachodzie. Projekt nowej konstytucji hiszpańskiej.

Walki wewnętrzne wśród komunistów czecho-słowackich.

Rozłam w czechosłowackiej partii komunistycznej, który w ciągu kilku miesięcy z jednego z najpotężniejszych stronnictw politycznych w Czechosłowacji, uczynił kompletną ruinę polityczną, utrzymującą się przy życiu już tylko siłą bezwładności, przypięczeniowy został na zjeździe opozycji komunistycznej, odbytym w tych dniach w Kladnie, znanej twierdzy czechosłowackiego komunizmu. Już w tem tkwi prawdziwa ironja losu, że pierwszy zjazd opozycji komunistycznej odbył się właśnie w Kladnie, a więc w mieście, w którym agenci moskiewscy do niedawna jeszcze czuli się, jak u siebie w domu.

Zjazd opozycji komunistycznej, w którym obok 200 delegatów z całej Czechosłowacji wzięło udział około 100 gości, postanowił narazie nie zakładać własnego stronnictwa, lecz zorganizować jedynie oficjalną »Opozycję czechosłowackiej partii komunistycznej — Leninowców«. Decyzja ta ma zamianować, że »leninowcy« uważają się za ortodoksyjnych komunistów, na partję zaś samą, która pozostała wierna moskiewskiemu »Politbiuro« spoglądają, jak na odszczepieńców. Ponadto postanowiono na zjeździe nawiązać kontakt z III-cią międzynarodówką i z nadzwyczajnym zjazdem komunistów czechosłowackich. Uchwała ta ma na celu podkreślenie formalnej oficjalności i prawomyślności (również tylko formalnej) czechosłowackich »leninowców«. W kołach, zbliżonych do partii komunistycznej, sądzi się jednak, że wcześniej, czy później opozycjoniści założą własne stronnictwo.

Obecna taktyka »leninowców« jest zresztą zupełnie zrozumiała: chcą oni zachować pewne pozory solidarności komunistycznej i pragną zabezpieczyć się przeciwko ewentualnym atakom ze strony Politbiura, za swem postępowaniem narazili na szwank jedność komunistyczną. Jeżeli chodzi o ścisłość, to już obecna frakcja leninowska nosi wszelkie cechy samodzielnego stronnictwa komunistycznego. Tak naprzykład uchwalono na zjeździe w Kladnie pobierać od członków frakcji specjalne składki członkowskie, dalej postanowiono zorganizować własną, od Politbiura niezależną, prasę partyjną, popierać niezależnie od Politbiura organizacje zawodowe i t. d. Wszystko to wskazuje jasno linję, po której pójdzie dalszy rozwój frakcji czechosłowackich »leninowców«.

Na zjeździe w Kladnie wybrano 30 członków ogólnopartyjnego komitetu, który zająć się ma organizacją frakcji opozycyjnej w całym kraju. Komitet ten opracować ma również specjalny manifest do robotników czechosłowackich. Prezesem komitetu ścisłego, którego wybór dokonany zostanie dopiero w bieżącym tygodniu, zostanie prawdopodobnie poseł Muna, jako przedstawiciel Kladna, gdzie opozycjoniści mają najsilniejszą pozycję. Główne zadanie »leninowców« czechosłowackich polegać ma na zwalczaniu elementów ultralewicowych, pozostających pod zbyt silnymi wpływami Moskwy. O ileby w naj-

ZARZĄDZENIE PRZECIW EMIGRACJI LITEWSKIEJ.

Berlin, 7 lipca. (PAT). Donoszą z Kowna, że komendanci wojskowi powiatów litewskich, położonych wzdłuż granicy polskiej wydali odezwę do ludności wzywającą do poparcia rządu kowieńskiego w walce przeciwko emigracji litewskiej. Odezwa zabrania udzielania emigrantom dachu nad głową i jakiegokolwiek pomocy, grożąc karami w razie przekroczenia. Na obszarze strefy szerokości 10 mk. od granicy polskiej zakazano od godz. 10 wieczór do 3 rano wszelkiej komunikacji.

bliższym czasie »Politbiuro« zdecydowało się centralę komunistyczną od elementów takich oczyścić, to »leninowcy« możeby na łono starej partii powrócili. Zdaje się jednak, iż do tego nie dojdzie, gdyż »ultralewi« stanowią w Politbiurze absolutną większość. Tak więc rozłam wśród komunistów czechosłowackich uważać należy za sprawę definitywnie przesądzoną.

Uroczystości lotnicze w Warszawie.

Poświęcenie nowych samolotów komunikacyjnych. — Odnaczenie zasłużonych pracowników.

Warszawa, 7 lipca. (PAT). Dziś odbyła się na lotnisku cywilnym w Warszawie uroczystość poświęcenia polskich linii lotniczych »Lot«. Uroczystość zaszczycił swą obecnością Pan Prezydent Rzplitej. Po Mszy polowej, odprawionej przez ks. biskupa Galla i po poświęceniu ustawionych w półkole za ołtarzem samolotów, zabrał głos ks. biskup prof. Szlagowski, podkreślając w swoim przemówieniu znaczenie lotnictwa dla rozwoju i potęgi Państwa. Następnie przemawiał Minister Komunikacji Kühn, dając

Madryt, 7 lipca. (PAT). Zgromadzenie narodowe zaznajomiło się w dniu wczorajszym na posiedzeniu plenarnym z przedłożonym przez rząd projektem nowej konstytucji, zawierającym 104 artykuły. Główne zasady tego projektu są następujące: Hiszpanja jest narodem zorganizowanym w państwo polityczne jednolite, a jej ustrojem jest monarchja konstytucyj-

charakterystykę dotychczasowych wyników rozwoju lotnictwa polskiego i nakreślając cele, jakie stawia sobie lotnictwo polskie na bliższą i dalszą przyszłość. Ostatni przemawiał dyrektor polskich linii lotniczych »Lot« major Turbiak. Po przemówieniach Pan Prezydent Rzplitej przeszedł wraz z otoczeniem do jednego z hangarów, gdzie udekorował Krzyżami Zasługi kilku wybitnych pracowników lotnictwa komunikacyjnego, a następnie zwiedził port lotniczy.

Bliskie ustąpienie dr. Hermesa.

Prasa niem. zapowiada zwrot w rokowaniach z Polską.

Berlin, 7 lipca. (PAT). »Lokalanzeiger« donosi, że koła polityczne berlińskie podkreślając wpływ ostatnich podwyżek celnych na bieg rokowań handlowych z Polską rozważają możliwość większego, niż dotychczas uwzględnienia interesów eksportowych przemysłu niemieckiego i w związku z tem ewentualną konieczność zmiany na stanowisku kierownika delegacji niemieckiej. Wobec zaangażowania dr. Hermesa w działalności różnych związków rolniczych nie jest wykluczone, że złoży on kierownictwo delegacji niemieckiej w rokowaniach z Polską. Jako kandydata na jego miejsce wymieniają kierownika wydziału polityczno-celnego w ministerstwie finansów Rzeszy Ernsta. Sprawą tą zajmą się ma w przyszłym tygodniu gabinet Rzeszy.

Berlin, 7 lipca. (PAT). W związku

z wiadomością o oczekiwanem ustąpieniu dr. Hermesa ze stanowiska szefa delegacji niemieckiej, »Der Montag« w alarmującym artykule zapowiada w formie pozytywnej, że już w poniedziałek Rada gabinetowa powzięć ma ważne uchwały, ustalające zupełnie nowe linje wytyczne dla rokowań handlowych ze Szwecją i Polską. Rząd niemiecki za wszelką cenę zmierzać będzie do doprowadzenia rokowań z Polską do końca i w tym celu uwzględni postulaty Polski. Również uwzględni w większym stopniu żądania pewnego odłamu przemysłu niemieckiego. Ustąpienie dr. Hermesa, zdaniem dziennika, toruje poprostu drogę dla wykonania tych zamiarów. Następcą Hermesa, Ernst ma być tylko wykonawcą uchwał gabinetu Rzeszy.

Rolnicy niemieccy przeciw planowi Younga.

Przekracza on rzekomo zdolności płatnicze Niemiec.

Berlin, 7 lipca. (PAT). Niemiecka Rada rolnicza wystosowała do rządu Rzeszy rezolucję wypowiadającą się przeciwko planowi Younga, jako przekraczającemu daleko rzekome zdolności płatnicze Niemiec. Rezolucja wyraża oczekiwanie, że rząd Rzeszy w decyzjach swoich przy akceptowaniu raportu delegacji niemieckiej na

konferencję reparycyjną, zwłaszcza zaś w rokowaniach dyplomatycznych uwzględni fakt zadłużenia rolnictwa niemieckiego i nie przyjmie na siebie żadnych zobowiązań ani też ciężarów, które nie byłyby dostosowane do zdolności płatniczej gospodarstwa niemieckiego wogóle, a rolnictwa w szczególności.

Próba zamachu na ministrów bułgarskich.

Sofja, 7 lipca. (PAT.) Bułgarska agencja telegraficzna donosi: Nocy ostatniej o godz. 1 w odległości 9 km od Plovdiv, nieznanymi bandyci napadli na auto, jadące szosą Plovdiv-Kriczim, oddając do niego około 20 strzałów rewolwerowych. Autem jechali prefekt departamentu Plovdiv, deputowany ze stronnictwa rządowego, sekretarz generalny ministra robót publicznych i kilku funkcjonariuszy policji. Dzięki zimnej krwi i odwadze szotera, napadnięty samochód zdołał ujsć. Strzały bandytów dosięgły Simeona Aleksandrowa, agenta policji, przy-

dzielonego jako ochrona do osoby ministra robót publicznych Wasiljewa. Wskutek odniesionych ran, Aleksandrow zmarł.

O godzinę wcześniej przejeżdżało tą samą drogą auto ministerjalne, które jednak nie było przez nikogo atakowane. Autem tem minister Wasiljew wracał z miejscowości Kriczim, gdzie w towarzystwie premiera Liapczewa wziął udział w ceremonji rozpoczęcia prac przy konstrukcji nowej drogi Kriczim-Diovlén. Premier Liapczew powrócił do Sofji koleją.

Rabunek w pociągu.

Warszawa, 8 lipca. (AW.) »Wieczór Warsz.« informuje, że w przedziale II. kl. pociągu, zdążającego z Krakowa do Warszawy do siedzącej w przedziale p. Wiktorji Wołowskiej, przysiadł się jakiś elegancko ubrany pasa-

żer, który uspiwszy ją zapomocą dymu z papierosa, zawierającego specjalne własności usypiające, zabrał jej torebkę, zawierającą biżuterję wartości około 30.000 zł. i przepadł bez śladu.

Obrady Zgromadzenia Narodowego.

na. Jedno i to samo ustawodawstwo będzie obowiązywało cały naród. Językiem urzędowym jest język kastylski, religja apostolska rzymsko-katolicka jest religją państwową. Nikomu na terytorjum Hiszpanji nie będą czynione trudności ani z powodu przekonania religijnych ani z powodu praktykowania swego wyznania, jednakże publiczne manifestacje religijne są dopuszczalne tylko dla państwowej religji katolickiej. Jako prawo osobiste, przysługujące każdemu Hiszpanowi uznaje się prawo nietykalności. Cudzoziemcy w Hiszpanji są postawieni na stopie równości w porównaniu z Hiszpanami pod względem ochrony ich osób i mienia, oraz o ile chodzi o korzystanie z ogólnych gwarancji konstytucyjnych o charakterze cywilnym i praw cywilnych. Dalej projekt mówi o nietykalności mieszkań i korespondencji, oraz o tem, że ustawy karne nie mogą działać wstecz. Żaden Hiszpan nie może być wydany innemu krajowi ani też nie może być zmuszony do porzucenia swojej ojczyzny i do zmiany miejsca swego zamieszkania, wreszcie nie może mu być wzbroniony dostęp na terytorjum narodowe Hiszpanji. Z drugiej zaś strony ma prawo swobodnej emigracji zgodnie z ustawami. Prawo własności prywatnej będzie zagwarantowane. Wszyscy Hiszpanie będą dopuszczeni do urzędów publicznych jakoteż będą mieli zupełną swobodę w zawieraniu dobrowolnych umów. Zostaje też uznane w całości prawo swobodnego wypowiedzenia myśli zarówno ustnie jak i na piśmie, bez jakiegokolwiek cenzury poprzedzającej, jak również prawo swobody zebrania, stowarzyszeń i zajmowanie się sprawami publicznymi. Prawa osobiste będą mogły być zawieszone nie inaczej, jak tylko czasowo i zgodnie z odpowiednimi ustawami. Monarchja w Hiszpanji jest dziedziczna. Dla dopomożenia monarsze w sprawowaniu jego prerogatyw królewskich, funkcjonuje przynim Rada koronna, w której skład wchodzi synowie króla, arcybiskup Toledo, naczelni dowódcy armji i marynarki, prezes Rady państwa, prezesi Najwyższych Trybunałów sprawiedliwości i finansów, prezesi Najwyższych Trybunałów armji i marynarki, prokurator generalny Najwyższego Trybunału sprawiedliwości oraz dziekan stałej Rady Grandów. Co się tyczy reszty członków wzmiankowanej Rady koronnej, to jedna trzecia będzie wybrana zapomocą powszechnego i bezpośredniego głosowania, a dwie trzecie będą wybrane przez kolegja specjalne, zawodowe i klasowe. Mandaty Rady koronnej będą trwały w ciągu 10 lat.

Parlament będzie się składał z jednej Izby ustawodawczej, utworzonej z posłów wybranych zapomocą głosowania. Deputowanym może być każdy Hiszpan pełnoletni, bez różnicy płci. Połowa członków parlamentu będzie wybrana w głosowaniu powszechnym i bezpośrednim według prowincyj. Trzydziestu deputowanych będzie dożywotnio mianowanych przez króla, a reszta będzie wybrana przez kolegja specjalne, profesjonalne i klasowe. Parlament ma się zbierać najmniej 4 razy do roku.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

Lwów, 8. lipca. Na dzisiejszej giełdzie zbożowej zaznaczyła się lekka zwyżka cen.

Usposobienie na giełdzie ożywione. Na giełdzie akcyjnej zainteresowanie dla dolarówki. Akcje w dalszym ciągu w zaniedbanju.

Tendencja utrzymana.

Ruch autobusowy w Polsce.

Na obszarze ziem polskich zjawiał się przed kilku laty nowy poważny czynnik komunikacyjny, starający się wypełnić luki powstałe z rzadkiej sieci i małej „elastyczności” naszego ruchu kolejowego. Czynnikiem tym niejednokrotnie na całym obszarze ziem polskich wprowadzonym, są autobusy. Z 16 Województw są takie, które w zeszłym roku miały kilkaset linii autobusowych, są i takie, które w zaprzestym (1927) miały kilkanaście; linie te różniły się przede wszystkim rodzajem maszyn, o czym niżej, poza tem długością dróg obsługiwanych przez autobusy.

W roku zeszłym (w bieżącym brak jeszcze statystyki) najdłuższy szlak dróg obsługiwanych przez autobusy miało Województwo warszawskie: 2579 klm. Tuż za niem kroczyły zwartą grupą Województwa: białostockie (2162), łódzkie (2134) i kieleckie (2029). Na szarym końcu szły: wileńskie (340) i śląskie (353), poza tem jeszcze nie dochodziły do 100 klm. lwowskie, nowogródzkie, poleskie, pomorskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie.

W niektórych Województwach mimo stałego wzrostu długości szos eksploatowanych przez autobusy zmalała liczba maszyn tak np. było w wileńskim, gdzie liczba tego rodzaju wozów spadła ostatnio z 35 na 22.

Oprócz różnorodności potrzeb lokalnych, komunikacja autobusowa na terenie naszego Państwa, przedstawia najróżnorodniejszy konglomerat pod względem jakości wozów. Prócz pięknych, pewnych, mocnych i wytrzymałych kilkudziesięciukonnych maszyn, kursuje u nas, zwłaszcza na głębokiej prowincji, wiele, bardzo wiele rozklekotanych wozów, zagrażających życiu pasażerów i bezpieczeństwu publicznemu na szosach. Wozy te jednak cieszą się, niestety, większą frekwencją z powodu swej taniości co w zubożałym i wyniszczonym materialnie społeczeństwie gra jednak dość poważną rolę.

Wskutek tego czynnika komuni-

Fortepian Wagnera.

Z okazji 50 rocznicy powstania arcydzieła wagnerowskiego „Parsifal”, syn genialnego kompozytora, Zygfryd Wagner, zezwolił, aby fortepian, na którym ojciec jego tworzył „Parsifala”, wysłany był na rok jeden do miejsca, z kąd pochodził, mianowicie do Ameryki, gdzie na instrumencie tym grać będzie kilku wybitnych pianistów, koncerty zaś te transmitowane będą przez radio.

Wspomniany fortepian wysłany był w roku 1873 na wystawę w Wiedniu, gdzie odznaczony był pierwszą nagrodą. W trzy lata później był nabyty przez orkiestrę w Bayreuth, jako prezent dla mistrza.

Fortepian wystawiony będzie w 30 miastach Stanów Zjednoczonych, po-czem odesłany będzie z powrotem do Bayreuth.

W Rosji transportuje się futra samolotami.

Po raz pierwszy w historii rosyjskiego handlu futrami użyje się do ich masowego transportu z najdalej na północ wysuniętych części kraju, samolotów. „Dobrolot”, państwowe towarzystwo lotnicze Sowieców dokonało ostatnio trzech próbnich lotów do obozów myśliwych nad rzekami Jana i Indijirka w Syberji oraz w Murmańsku na północ od Białego Morza. W wielu wypadkach umożliwi to sprowadzenie futer na rynek o cały rok wcześniej, niż to było obecnie możliwe przy użyciu sani, zaprzężonych w psy, okrętów i kolei. O ile próby te okażą się korzystne, mają być wszędzie na podbiegunowym wybrzeżu Syberji założone lotniska dla futrzanych samolotów. Gd.

kacja autobusowa w Polsce nie może się ani wybić ani poprawić i mimo najwyższych okólników i rozporządzeń ministerjalnych będzie się pogarszała nadal. Większe i droższe maszyny mają jeszcze jednego wroga, który podkopuje ich byt i skraca dni żywota wozu. Wrogiem tym jest stan naszych szos. Wskutek skróconego okresu pracy maszyny, autobusy, które na szosach zachodnio-europejskich wytrzymują po kilkaset tysięcy kilometrów, u nas rozpadają się już po stu tys. lub nawet wcześniej. Jasnym jest, że koszta amortyzacji wozu, mającego tak krótki żywot muszą być znacznie wyższe, co oczywiście odbija się na cenach biletów.

Trudno zaprzeczyć, że jedną z przeszkód w rozwoju naszej komunikacji autobusowej jest brak odpowiednio wyszkolonych mechaników, a nasi domorośli szoferzy również przyczyniają się do szybszego niszczenia wozów. Po Polsce krąży obecnie blisko 2 i pół tysiąca autobusów. W roku zeszłym przewiozły one około 50,643.000 osób, co przy średniej cenie 10 groszy za pasażerokilometr i 285.000 autobusokilometrów, pozwala mniemać, że dochód brutto przedsiębiorstw autobusowych wynosił w ciągu roku zeszłego około 164.000.000 zł.

Ciekawość zwierząt.

Gdy człowieka ogarnie ciekawość, gotów jest narazić się na niebezpieczeństwa, którym zresztą bacznie uchodzi z drogi. O wiele zgubniejsze skutki pociąga za sobą ciekawość wielu zwierząt. Dzikie zwierzęta, których ostrożność i trwożliwość stała się niemal przysłowiową dają się z łatwością przywabić przy pomocy przedmiotów, które wydają się im niezwykłymi. Zające np. które w czasie nagonki na widok skrawków papieru zawracają z drogi i uciekają, dają się znieść gałęzi wbitej w ziemi, gdyż ta pobudza ich ciekawość.

Skowronek należy do najciekawszych zwierząt. Wystarczy położyć na polu lusterko zwrócone do góry a na pewno wkrótce zjawi się skowronek.

Nowe metody badania starożytności.

Nowoczesna nauka stworzyła dla badania znalezisk archeologicznych nowe metody, o których do niedawna nawet nikomu się nie śniło. Jeżeli dziś znajdzie się w ziemi bryła gliny, co do której istnieje przypuszczenie, że mieści ona w sobie jakiś wartościowy przedmiot, to przede wszystkim oświetla się ją promieniami X a płyta fotograficzna zdradza archeologiczne znalezisko. Aby zżarty przez rdzę przedmiot uchronić przy oczyszczaniu przed rozpadnięciem się, poddaje się go kąpiel w gotującej się wodzie, która trwa pięć do sześciu dni. Następnie zanurza się oczyszczony z ziemi przedmiot w roztwór parafiny, która uodparnia go na wpływy powietrza i wilgoci.

By zaś oznaczyć wiek znalezionego

Granice poufałości.

Edward VII, jak wiadomo, będąc jeszcze księciem Walji, cieszył się dużą popularnością wśród szerokich mas społeczeństwa, dzięki swej łatwości w obcowaniu z ludźmi i miłemu obejściu. Na jednym tylko punkcie był bezwzględny, a mianowicie nie dopuszczał zbytnej poufałości w stosunku do siebie, pomny, że kiedyś zasiądzie na tronie najpotężniejszego mocarstwa świata. Ten rys jego charakteru doskonale oświetla następująca odprawa, dana jednemu ze swych współbiedników podczas dorocznego

UZNANIE KOBIET POLSKICH DLA P. W. K.

Jak już donosiliśmy, dyrekcja P. W. K. otrzymuje szereg listów wyrażających uznanie dla wystawy oraz podziękę dla jej organizatorów. Z pośród tych miłych pism przytaczamy list od reprezentantki kobiet, znanej działaczki na niwie społecznej p. Wandy Ładziny, przewodniczącej Narodowej Organizacji Kobiet na Woj. Łódzkie. List ten, który wpłynął na ręce naczelnego dyrektora P. W. K. dra St. Wachowiaka, brzmi następująco:

„Czuję się w obowiązku, w imieniu Narodowej Organizacji Kobiet Województwa Łódzkiego, której wycieczka przez 3 dni gościła w Poznaniu, najgoręcej podziękować Szan. Panu Wojewodzie za zorganizowanie tak wspaniałej Wystawy.

N. O. K., która jako cel stawia uświadomienie obywatelskie szerokich mas kobiecych znalazła w Wystawie wielką szkołę praktyczną realnych, gospodarczych i kulturalnych wartości społecznych, jak i źródło uzasadnionej dumy narodowej. Normalne wydatki związane z podróżą do Poznania i z pobytym na Wystawie są niczem w porównaniu z korzyściami i sumą wrażeń wywiezionych ze stolicy Wielkopolski.

by oglądać sobie ten błyszczący cud. Dzika kaczka, która natychmiast ucieka na widok wroga, musi jednak przysłuchać się skokom lisa lub psa, gdyż te wydają się jej widocznie komicznymi; zapomina o wszelkich przykazaniach ostrożności, podpływa jak najspieszniej, by swą ciekawość odpokutować pod zębami lisa lub śrutem myśliwego.

Bezgraniczna ciekawość cechuje wiewiórkę; są one w stanie godzinami przyglądać się odłożonej marynarce drwała. Gdy tylko oddali się na chwilę, są zaraz na miejscu, oglądają ubranie ze wszystkich stron, przeplacając swą ciekawość wolnością.

Gd.

Kronika P. W. K.

Pragnę zaznaczyć, że przyjęcie i organizacja pobytu wycieczki były bez zarzutu.

W imieniu więc nie tylko obecnej wycieczki ale i wszystkich kobiet, z którymi w pracach propagandowych miałam styczność, jeszcze raz dziękuję Szan. Panu i składam na Jego ręce wyrazy głębokiej wdzięczności dla organizatorów P. W. K.“

JAK MŁODZIEŻ RZEMIEŚLNICZA Z WARSZAWY WSPANIAŁYM MARSZEM WARSZAWA-POZNAŃ UCZCIŁA POWSZECHNĄ WYSTAWĘ KRAJOWĄ.

Aby zadokumentować wielką cześć dla Powszechnej Wystawy Krajowej, która znaczeniem swem pobudza naród cały do niezmordowanych wyczynów na każdym polu życia, z inicjatywy 63-letniego mistrza obuwniczego Warszawy p. Jackowskiego, grupa młodzieży rekrutującej się ze sfer rzemieślniczych, podjęła się rzadko notowanego w kronikach sportowych wyczynu.

A mianowicie dnia 28 czerwca wyruszyło 21 zawodników z pod pomnika Kopernika w Warszawie pieszo do Poznania, pokrywając przestrzeń 304 kilometrów w pięciu etapach. Z liczby 21 zawodników doszło do Poznania tylko siedmiu. Najlepszy czas osiągnął elektromonter, członek amatorskiego klubu sportowego, p. Legat, przebywając przestrzeń w 45 godz. 12 min. Drugi przybył stolarz p. Górski — 46,05 godz., trzeci mechanik p. Berger — 49,51, czwarty inicjator marszu p. Jackowski 51 godz. 46 min., piąty goniec p. Dąbrówka — 52 godz. 46 min., szósty ślusarz p. Sałanowski — 53 godz. 16 min., siódmy rymarz galanteryjny p. Rozwadowski — 54 godz. 21 min.

Metą marszu był Rynek Środecki miasta Poznania. W dniu 2 lipca o godz. 2-iej po południu zawodnicy przybyli do właściwego celu podjętej imprezy a mian. do westybulu reprezentacyjnego Powszechnej Wystawy Krajowej, gdzie powitani zostali przez dyrekcję Powszechnej Wystawy Krajowej. Zwycięzka siódemka została sfotografowana oraz otrzymała medale pamiątkowe P. W. K.

FREKWENCJA ZWIEDZAJĄCYCH P. W. K. STALE WZRASTA.

Wielkie dni Wszechślowiańskiego Złotu Sokolstwa zapoczątkowały znaczny wzrost frekwencji na P. W. K., która od niedzieli utrzymuje się na wysokim poziomie. Jak sygnalizują z kraju i zagranicy, w najbliższym czasie na P. W. K. do Poznania przybywa wiele wycieczek, tak że spodziewany jest dalszy wzrost frekwencji. Wysoka liczba zwiedzających Wystaw tłumaczy się tem, że ci co już zwiedzili P. W. K. urabiają o niej jaknajlepszą opinię, gdyż przekonali się sami, że wszelkie plotki na temat drożyzny w Poznaniu są bezpodstawne i że wogóle pobyt na Wystawie jest nie tylko rzecz pożyteczną ale i przyjemną.

JAK TO BYŁO... „ZA KRÓLA JANA...”

Arena widowiskowa P. W. K. (teren zachodni) codziennie jest miejscem wspaniałego spektaklu, który przynosi nam w czasy świetnej przeszłości — „Za Króla Jana”. W widowisku, zainscenizowanym według poematu Jana Stepkowskiego, bierze udział 300 osób, w tem ulani 15 p. których brawurowe harce konne przenoszą widza w złotą epokę rycerstwa polskiego i wywołują burzę oklasków wśród rozentuzjzmowanej publiczności. Na widowisko składają się „żywe szachy”, inscenizujące zwycięstwo Sobieskiego pod Wiedniem, wspaniałe balet Turczynek, zjawia królowej Marysieńki, malowniczy biwak rycerski itp. Wszystkie wycieczki przybyłe na P. W. K. winne zobaczyć tę malowniczą imprezę. Początek widowiska codziennie o godz. 21.30.

Zwiedzajcie Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu!

